

Wymagania edukacyjne na oceny z historii w klasie 7 okres I rok szkolny 2023/24

(na podstawie materiałów udostępnionych przez GWO)

Temat	Dopuszczający	dostateczny	dobry	Bardzo dobry	celujący
1. Europa po kongresie wiedeńskim	<p>daty: 1814–1815, 1815, – postanowienia polityczne kongresu wiedeńskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: „stary ład”, legitymizm, równowaga sił.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić państwa, które miały decydujący głos podczas kongresu wiedeńskiego.</p>	<p>postanowienia terytorialne kongresu wiedeńskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: naród, ruchy narodowe, – przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego.</p> <p>Uczeń potrafi: – wskazać na mapie obszary, których dotyczyły decyzje terytorialne kongresu wiedeńskiego</p>	<p>Uczeń zna: – datę: 1830, – miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu (do 1830).</p> <p>Uczeń rozumie: – przyczyny powstania i cele Świątego Przymierza, – przyczyny wybuchu rewolucji lipcowej.</p> <p>Uczeń potrafi: – przedstawić sytuację panującą w Europie po kongresie wiedeńskim, – opisać przebieg rewolucji lipcowej.</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcie: konserwatyzm,</p> <p>Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności rozwoju ruchów narodowych w Europie w I połowie XIX w., – scharakteryzować poglądy XIX-wiecznych konserwatystów.</p>	<p>Uczeń potrafi: – omówić działalność państw europejskich zmierzającą do uniemożliwienia wybuchu rewolucji w Europie.</p>
2. Wiosna Ludów w Europie	<p>Uczeń zna: – daty: 1848–1849.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcie: Wiosna Ludów</p>	<p>Uczeń zna: – miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu w czasie Wiosny Ludów.</p> <p>Uczeń rozumie: – przyczyny, które doprowadziły do wystąpień w różnych</p>	<p>Uczeń zna: – postać: Józefa Bema.</p> <p>Uczeń potrafi: – omówić przebieg i skutki Wiosny Ludów.</p>	<p>Uczeń potrafi: – omówić dalekosiężne skutki najważniejszych wystąpień z okresu Wiosny Ludów.</p>	<p>Uczeń potrafi: – scharakteryzować wpływ Wiosny Ludów na sytuację polityczno-społeczną Europy</p>

		krajach europejskich w 1848 i 1849			
3. Rewolucja przemysłowa	<p>Uczeń zna: – postać: Jamesa Watta, .</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja przemysłowa, rewolucja agrarna, maszyna parowa.</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić, dlaczego Anglię nazywano „warsztatem świata”, – wyjaśnić, czym była maszyna parowa.</p>	<p>Uczeń zna: – datę: 1782.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: klasa społeczna (klasa wyższa, klasa średnia, klasa robotnicza), – przyczyny rewolucji przemysłowej.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić czynniki, które zadecydowały o przewadze gospodarczej Anglii w okresie rewolucji przemysłowej, – wymienić sposoby zastosowania maszyny parowej w przemyśle i transporcie.</p>	<p>Uczeń zna: – postacie: George’a Stephensona, Roberta Fultona.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: płodozmian, związki zawodowe, – wpływ rewolucji przemysłowej na przemiany społeczne.</p>	<p>Uczeń potrafi: – ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian ekonomicznych i środowiskowych, – opisać warunki życia klasy robotniczej, – ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian społecznych.</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec związek między sytuacją klasy robotniczej a groźbą rewolucji w Europie.</p>
4. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim	<p>Uczeń zna: – datę: 1815, – postacie: Aleksandra I, Adama Czartoryskiego, Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcie: germanizacja.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej, – wskazać na mapie</p>	<p>Uczeń rozumie: – autonomia.</p> <p>Uczeń potrafi: – wskazać największe wady konstytucji Królestwa Polskiego, – przedstawić dokonania Królestwa w zakresie gospodarki i edukacji, – przedstawić dokonania Królestwa w dziedzinie kultury.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1815-1830, – postać: Ksawerego Druckiego-Lubeckiego.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: ziemianie, inteligencja, – zasady ustrojowe Królestwa Polskiego (Kongresowego).</p> <p>Uczeń potrafi: – omówić założenia konstytucji Królestwa</p>	<p>Uczeń potrafi: – omówić postawę cara Aleksandra I do Polaków po klęsce Napoleona, – scharakteryzować zmiany sytuacji politycznej Królestwa do 1825 r., – omówić działalność księcia Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, – omówić organizację ziem polskich pod</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec różnicę w położeniu Polaków mieszkających pod zaborami oraz na terenie Rzeczypospolitej Krakowskiej.</p>

	podział ziem polskich dokonany podczas kongresu wiedeńskiego.		Polskiego.	panowaniem Prus i Austrii, – opisać funkcjonowanie Rzeczypospolitej Krakowskiej.	
5. Powstanie listopadowe	<p>Uczeń zna: – daty: 29 XI 1830, – postacie: wielkiego księcia Konstantego, Piotra Wysockiego, cara Mikołaja I, – cele walki powstańców. Uczeń rozumie: – pojęcia: sprzysiężenie podchorążych, noc listopadowa. Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu powstania listopadowego.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: najważniejszych bitew powstania Uczeń rozumie: , – przyczyny niezadowolenia Polaków z sytuacji panującej w Królestwie Polskim. Uczeń potrafi: – opisać przebieg nocy listopadowej, – wskazać na mapie miejsca głównych bitew powstania.</p>	<p>Uczeń zna: – postacie: Józefa Chłopickiego, Jana Skrzyneckiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: dyktator, Cytadela. Uczeń potrafi: – opisać najważniejsze wydarzenia powstania listopadowego.</p>	<p>Uczeń rozumie: – wpływ postawy części przywódców powstania na przebieg i rezultat walk. Uczeń potrafi: – wymienić skutki powstania listopadowego.</p>	<p>Uczeń potrafi: – przedstawić skutki klęski powstania listopadowego w wymiarze politycznym, gospodarczym i społecznym.</p>
6. Wielka Emigracja	<p>Uczeń zna: – postacie: Adama Czartoryskiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Fryderyka Chopina. Uczeń rozumie: – pojęcie: Wielka Emigracja, – przyczyny popularności idei mesjanizmu w społeczeństwie polskim.</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: wieszcz narodowy, epeja narodowa, polski mesjanizm, Uczeń potrafi: – przedstawić sytuację uczestników powstania listopadowego po zakończeniu walk z Rosją, – wyjaśnić przyczyny sporów między stronnictwami</p>	<p>Uczeń zna: – założenia programowe najważniejszych stronnictw Wielkiej Emigracji. Uczeń rozumie: – pojęcie emisariusz, Uczeń potrafi: – opisać okoliczności narodzin Wielkiej Emigracji, – przedstawić dokonania polskich wieszczów narodowych,</p>	<p>Uczeń zna: – postacie: Szymona Konarskiego, ks. Piotra Ściegiennego. Uczeń rozumie: – przyczyny klęski organizacji spiskowych działających na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym. Uczeń potrafi: – opisać działalność organizacji spiskowych</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec związki między działalnością Wielkiej Emigracji a ruchem spiskowym w kraju, – ocenić działalność przedstawicieli Wielkiej Emigracji.</p>

	listopadowym.	politycznymi Wielkiej Emigracji.	– przedstawić życie i działalność Fryderyka Chopina	na ziemiach polskich po klęsce powstania listopadowego.	
7. Powstanie krakowskie i Wiosna Ludów	<p>Uczeń zna: – datę: II 1846, – postać: Jakuba Szeli.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcie: rabacja, – przyczyny i charakter wystąpień chłopskich w Galicji w 1846 r</p>	<p>Uczeń rozumie: – cele polityki zaborcy rosyjskiego, pruskiego i austriackiego wobec społeczeństwa polskiego po upadku powstania listopadowego.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem Wiosny Ludów na ziemiach polskich</p>	<p>Uczeń potrafi: – opisać przebieg rabacji galicyjskiej.</p>	<p>Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu powstania krakowskiego, – przedstawić skutki powstania krakowskiego</p>	<p>Uczeń rozumie: – przyczyny słabości wystąpień na ziemiach polskich w okresie Wiosny Ludów.</p>
8. Powstanie styczniowe	<p>Uczeń zna: – daty: 22/23 I 1863, 1863–1864, – postać: Romualda Traugutta.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcie: branka.</p> <p>Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu powstania styczniowego,</p>	<p>Uczeń zna: – postać: cara Aleksandra II, – cele polityczne stronnictw „białych” i „czerwonych”.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: Rząd Narodowy, tajne państwo, uwłaszczenie,</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić bezpośrednie skutki klęski powstania styczniowego.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1861–1862, – postać: Aleksandra Wielopolskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja moralna – złożoność przyczyn wybuchu powstania styczniowego.</p> <p>Uczeń potrafi: – omówić sytuację w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego, – wyjaśnić, w jaki sposób funkcjonowało tajne państwo</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1853–1856.</p> <p>Uczeń potrafi: – opisać przebieg powstania z uwzględnieniem specyfiki działań zbrojnych, – przedstawić problem chłopski w czasie powstania i sposoby jego rozwiązania.</p>	<p>Uczeń potrafi: – wskazać różnice między reformami uwłaszczeniowymi przeprowadzonymi w zaborach pruskim, austriackim i rosyjskim.</p>

<p>9. Zaborcy wobec ziem dawnej Rzeczypospolitej</p>	<p>Uczeń zna: – cele polityki zaborców w stosunku do społeczeństwa polskiego, – metody walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją. Uczeń rozumie: – pojęcie: rusyfikacja, germanizacja</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1901–1902, – postać: Michała Drzymały, – przedstawicieli polskiego pozytywizmu, – główne założenia programowe polskiego pozytywizmu. Uczeń rozumie: – pojęcia: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, trójjadalizm. Uczeń potrafi: – wskazać przejawy autonomii galicyjskiej.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1871–1878, 1885, , – postać: Ottona von Bismarcka. Uczeń rozumie: – pojęcia: Kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna. Uczeń potrafi: – omówić sytuację w Królestwie Polskim po klęsce powstania styczniowego, – scharakteryzować program polskiego pozytywizmu.</p>	<p>Uczeń rozumie: – zależność postaw społeczeństwa polskiego wobec zaborców od polityki prowadzonej przez dane państwo zaborcze. Uczeń potrafi: – opisać politykę władz zaborczych wobec społeczeństwa polskiego w zaborze rosyjskim i pruskim, – omówić reakcję Polaków na działania władz Rosji i Prus.</p>	<p>Uczeń rozumie: – wyjaśnić okoliczności przyznania autonomii Polakom w zaborze austriackim.</p>
<p>10. Zjednoczenie Włoch i Niemiec</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1861, 1871, – postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka. Uczeń rozumie: – pojęcia: zjednoczenie oddolne, zjednoczenie odgórne, – dlaczego Włosi dążyli do zjednoczenia.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1859, 1860, 1864, 1866, 1870, 1870–1871. Uczeń rozumie: – pojęcie: wyprawa tysiąca. Uczeń potrafi: – wymienić skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla kontynentu europejskiego</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: „czerwone koszule”, Związek Północnoniemiecki. Uczeń potrafi: – przedstawić i omówić sytuację polityczną Włoch i Niemiec po kongresie wiedeńskim.</p>	<p>Uczeń rozumie: – rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia Włoch i Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec. Uczeń potrafi: – omówić cele i etapy jednoczenia Włoch i Niemiec.</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec.</p>
<p>11. Wojna secesyjna</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1861–1865, – postać: Abrahama Lincolna. Uczeń rozumie: – pojęcia: rasizm, secesja, Unia, Konfederacja, wojna</p>	<p>Uczeń zna: – datę 1861-1865 – postać: Roberta Lee. Uczeń rozumie: – pojęcia: federacja, abolicjonizm, Uczeń potrafi: – przedstawić</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1863, 1865. Uczeń rozumie: – pojęcia: jankes, taktyka spalonej ziemi. Uczeń potrafi: – omówić sytuację niewolników w USA,</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: Ku Klux Klan, segregacja rasowa. Uczeń potrafi: – opisać skutki wojny secesyjnej, – omówić cele Ku Klux</p>	<p>Uczeń potrafi: – przedstawić sytuację czarnoskórych mieszkańców USA po wojnie.</p>

	<p>secesyjna, – przyczyny istnienia niewolnictwa w południowych stanach USA.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić najważniejsze różnice między Północą a Południem Stanów Zjednoczonych, – wymienić przyczyny wojny secesyjnej.</p>	<p>okoliczności, w których doszło do secesji 11 stanów Południa, .</p>	<p>– omówić przebieg wojny secesyjnej, – porównać stosunek sił Unii i Konfederacji.</p>	<p>Klanu.</p>	
<p>12. Kolonializm w XIX wieku</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: kolonia, kolonializm, imperializm, rasizm.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić główne mocarstwa kolonialne, – wymienić czynniki, które umożliwiły państwom europejskim podporządkowanie sobie w XIX w. większości świata, – wymienić skutki XIX-wiecznego imperializmu.</p>	<p>Uczeń zna: – metody wykorzystywane przez państwa kolonialne w celu podporządkowania sobie kolonizowanych terenów.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcie: polityka „pośredniego panowania”.</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny i sytuować w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku</p>	<p>Uczeń potrafi: – opisać różne formy oporu wobec kolonizatorów i wyjaśnić przyczyny niepowodzeń tych działań, – przedstawić następstwa polityczne i kulturowe ekspansji kolonialnej, – wskazać na mapie tereny skolonizowane przez główne państwa europejskie.</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcie: powstanie Mahdiego.</p> <p>Uczeń potrafi: – przedstawić politykę imperialną Wielkiej Brytanii, – omówić i ocenić skutki polityki kolonialnej prowadzonej przez państwa europejskie.</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: opium, wojny opiumowe.</p> <p>Uczeń potrafi: – omówić przebieg wojen opiumowych.</p>
<p>13. Nowe idee w Europie</p>	<p>Uczeń zna: – postacie: Karola Marksa, Marii Skłodowskiej-Curie.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: socjalizm, komunizm, marksizm,</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: nadprodukcja, kryzys gospodarczy, strajk, partia polityczna, feminizm, sufrażystki.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcie: związek zawodowy,</p> <p>Uczeń potrafi: – przedstawić poglądy Karola Marksa, – przedstawić nowe</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: koncern, monopol, socjaldemokracja, ateizm, partia robotnicza.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń rozumie: – dlaczego okres między latami 70. XIX w. a 1914 r. był nazywany piękną epoką.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>

	<p>walka klas, proletariat, powszechne prawo wyborcze, kultura masowa.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić główne założenia idei socjalizmu i komunizmu, – wyjaśnić, w jaki sposób kobiety w XIX w. walczyły o prawa wyborcze 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać najważniejsze błędy w poglądach wyrażanych przez Karola Marksa, – wymienić cele, do których dążyli robotnicy, i stosowane przez nich metody walki. 	<p>zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić sytuację robotników do lat 80. XIX w., – omówić zmiany w położeniu robotników w XIX w., – omówić metody i efekty walki kobiet o zrównanie w prawach z mężczyznami. 	<ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego.
14. Pierwsze polskie partie polityczne	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, – główne cele narodowej demokracji, – założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Wincentego Witosa, <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: świadomość narodowa, nacjonalizm, endecja, 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: antysemityzm, egoizm narodowy. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać zmiany w sposobie rozumienia narodu w okresie rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich, – scharakteryzować program polityczny Narodowej Demokracji. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postacie: Róży Luksemburg, Feliksa Dzierżyńskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować strukturę narodową ziem polskich w II połowie XIX w., – opisać działalność Polskiego Stronnictwa Ludowego. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wpływ idei nacjonalizmu i socjalizmu na kształtowanie się polskiego ruchu politycznego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzec różnice między programami różnych partii socjalistycznych.
15. Ostatnie lata pod zaborami	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 22 I 1905, 1905–1907, – przyczyny rewolucji 1905 roku w Rosji i w Królestwie Polskim. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: „krwawa niedziela”. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić skutki 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: orientacja proaustriacka, orientacja prorosyjska. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić osiągnięcia Polaków w pierwszym okresie rewolucji, – wskazać słabe strony obu orientacji 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1904–1905, – założenia programowe orientacji proaustriackiej i prorosyjskiej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić okoliczności i charakter konfliktu między przedstawicielami ND a 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omówić przebieg rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich, – wskazać okoliczności, które doprowadziły do porażki rewolucji 1905 roku, 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić i ocenić dokonania Polaków w ostatnich latach zaborów.

	rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich.		PPS		
--	---	--	-----	--	--

Wymagania edukacyjne na oceny z historii w klasie 7 okres II rok szkolny 2023/24.

(na podstawie materiałów udostępnionych przez GWO)

temat	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
16. Od „zbrojnego pokoju” do I wojny światowej	<p>Uczeń zna: – daty: 28 VI 1914, 28 VII 1914, – postać: arcyksięcia Franciszka Ferdynanda.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: trójprzymierze (państwa centralne), trójporozumienie (ententa).</p> <p>Uczeń potrafi: – wskazać na mapie państwa należące do wrogich bloków polityczno-militarnych i ich sojuszników.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1882, 1907, 1914.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić główne przyczyny narastania konfliktów między państwami europejskimi na przełomie XIX i XX w.,</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: kocioł bałkański, wyścig zbrojeń, „zbrojny pokój”,</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny i wskazać obszary rywalizacji między państwami europejskimi, – opisać sytuację panującą na Bałkanach, – przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu I wojny światowej, – scharakteryzować specyfikę działań wojennych.</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: ultimatum, propaganda– złożoność przyczyn, które doprowadziły do wybuchu I wojny światowej, – z czego wynikał entuzjazm ludności państw europejskich na wieść o wybuchu wojny.</p> <p>Uczeń potrafi: – opisać postawy społeczeństw państw europejskich wobec wybuchu wojny, – opisać przebieg działań zbrojnych w 1914</p>	<p>Uczeń rozumie: – w jaki sposób propaganda kształtowała opinię społeczeństw oraz wizerunek wroga.</p> <p>Uczeń potrafi: – dostrzec złożoność problemu związanego z odpowiedzialnością państw europejskich za wybuch I wojny światowej.</p>
17. Dwie rewolucje w Rosji	<p>Uczeń zna: – daty: 3 III 1917, 6/7 XI 1917, – postać: Włodzimierza Lenina.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja lutowa, bolszewicy, rewolucja październikowa, Rosja Radziecka.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna: – daty: XI 1917 – III 1918, III 1918, – główne założenia programu politycznego Rządu Tymczasowego i bolszewików,</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: Rząd Tymczasowy, rady delegatów robotniczych i żołnierskich,</p>	<p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji, – opisać przebieg rewolucji lutowej i październikowej, – scharakteryzować okres dwuwładzy w Rosji,</p>	<p>Uczeń potrafi: – opisać sytuację polityczną i gospodarczą Rosji na początku XX w., – opisać działalność Włodzimierza Lenina, – wyjaśnić powody wzrostu poparcia dla bolszewików w społeczeństwie rosyjskim,</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ jednostki na losy państw i społeczeństw na przykładzie działalności Włodzimierza Lenina.</p>

		dwuwładza, pokój brzeski.	– opisać bezpośrednio następstwa rewolucji październikowej.	– omówić politykę wewnętrzną i zewnętrzną bolszewików po przejęciu władzy w Rosji.	
18. Klęska państw centralnych	<p>Uczeń zna: – daty: II 1917, IV 1917, 11 XI 1918, – okoliczności przystąpienia USA do wojny.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcie: nieograniczona wojna podwodna.</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić, co chcieli osiągnąć Niemcy, ogłaszając nieograniczoną wojnę podwodną.</p>	<p>Uczeń zna: – rodzaje broni zastosowane podczas walk na frontach I wojny światowej.</p> <p>Uczeń rozumie: – wpływ przystąpienia USA do wojny na przebieg konfliktu.</p> <p>Uczeń potrafi: – wymienić państwa, które powstały po rozpadzie Austro-Węgier.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1916, 1918, 1918–1919.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: alianci, pandemia.</p> <p>Uczeń potrafi: – opisać przebieg działań zbrojnych na froncie zachodnim w 1916 r., – omówić sytuację panującą na froncie zachodnim w 1918 r.</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec konsekwencje wojny wynikające z typu prowadzonych działań zbrojnych, – opisać okoliczności zakończenia I wojny światowej, – opisać kulturowe i cywilizacyjne skutki I wojny światowej.</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych, – przedstawić polityczny, kulturowy i cywilizacyjny obraz Europy po zakończeniu konfliktu.</p>
19. O wolną Polskę	<p>Uczeń zna: – datę: 5 XI 1916, – postać: Józefa Hallera, .</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie, akt 5 listopada, – znaczenie aktu 5 listopada dla umiędzynarodowienia sprawy polskiej.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: VIII 1914, 6 VIII 1914, I 1918, VI 1918, – postać: Woodrowa Wilsona, – treść odezwy wydanych przez dowództwa wojsk państw zaborczych, – treści dotyczące sprawy polskiej w orędziu Wilsona i deklaracji wersalskiej.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: kryzys</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: błękitna armia, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, – znaczenie orędzia Wilsona i deklaracji wersalskiej dla sprawy polskiej.</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej,</p>	<p>Uczeń potrafi: – scharakteryzować stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej na początku i w czasie I wojny światowej, – opisać zmiany stanowiska państw centralnych oraz Rosji i pozostałych państw ententy w stosunku do sprawy polskiej na przełomie 1916 i 1917 r.</p>	<p>Uczeń potrafi: – ocenić wysiłek zbrojny Polaków, – opisać działalność polityków Narodowej Demokracji we Francji.</p>

		<p>przysięgowy, deklaracja wersalska.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić polski czyn zbrojny podczas I wojny światowej, – wyjaśnić przyczyny i przebieg kryzysu przysięgowego. 			
20. Europa i Ameryka po I wojnie światowej	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: I 1918, VI 1919, – postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec, – postanowienia układów w Rapallo i Locarno. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: traktat wersalski, ład wersalski, wielki kryzys. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, do czego dążyły zwycięskie mocarstwa po zakończeniu I wojny światowej, – wyjaśnić, czym był ład wersalski, – wskazać na mapie nowe państwa powstałe po I wojnie światowej, – wymienić najważniejsze przejawy i skutki wielkiego kryzysu. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1922, 1925, 1929, – cele istnienia i główne słabości Ligi Narodów, – przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: obszar zdemilitaryzowany, Liga Narodów, , zasada samostanowienia narodów, – skutki polityczne zawarcia układów w Rapallo i Locarno. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić najważniejsze powody krytyki ładu wersalskiego, – wskazać na mapie państwa poddające krytyce ład wersalski, – wyjaśnić, jak zmieniało się międzynarodowe położenie Polski i Czechosłowacji po 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – datę: 1933. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: kontrybucja, krach, – dlaczego ład wersalski był poddawany krytyce. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać działalność Ligi Narodów, – wyjaśnić, jak zmieniał się stosunek Amerykanów do spraw europejskich, – omówić sytuację gospodarczą Europy i USA po zakończeniu I wojny światowej. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dlaczego między zwycięskimi państwami istniała sprzeczność interesów. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić przyczyny i okoliczności, w jakich doszło do podpisania porozumienia między Niemcami a ZSRR, – przedstawić okoliczności podpisania układu w Locarno, – opisać okoliczności rozpoczęcia się wielkiego kryzysu. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenić działalność Ligi Narodów.

		Locarno			
21. Nazizm w Niemczech	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1919–1933, 1933–1945, – postać: Adolfa Hitlera, – główne założenia ideologii narodowego socjalizmu. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Republika Weimarska, narodowy socjalizm (nazizm), Trzecia Rzesza, Führer. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzec zagrożenia dla demokracji na przykładzie sposobu przejęcia władzy przez Hitlera w Niemczech. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – główne cechy państwa totalitarnego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: NSDAP, państwo totalitarne (totalitaryzm), militaryzm, antysemityzm, – związek między sytuacją gospodarczą a radykalizacją społeczeństwa niemieckiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzec przyczyny wzrostu popularności Hitlera w społeczeństwie niemieckim. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1923, 1933, 1934, 1938. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: <i>Mein Kampf</i>, ustawy norymberskie, noc kryształowa. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać okoliczności powstania Republiki Weimarskiej, – omówić drogę Hitlera do władzy, – wskazać cechy niemieckiego państwa totalitarnego, – scharakteryzować politykę nazistów wobec Żydów 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: hiperinflacja, pucz, gestapo, SA, SS. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omówić sytuację Niemiec po I wojnie światowej, – scharakteryzować sytuację gospodarczą Republiki Weimarskiej, – przedstawić okoliczności i skutki puczu monachijskiego, 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zinterpretować i ocenić ideologię narodowego socjalizmu
22. Komunizm w ZSRR	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1917–1922, – postać: Józefa Stalina. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: Armia Czerwona, łagry, ZSRR, kult jednostki, – cele polityki Stalina, <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić przyczyny sukcesu komunistów w wojnie domowej, – przedstawić skutki uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa, – wymienić różne przejawy uwielbienia dla Stalina. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – główne założenia komunizmu wojennego i gospodarki centralnie planowanej, – założenia polityki NEP-u, . <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: komunizm wojenny, Nowa Polityka Ekonomiczna (NEP), centralne planowanie, uprzemysłowienie, kolektywizacja, wielki głód, NKWD, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1922, 1924. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: „czerwoni”, „biali”, Czeka, kułacy, – wpływ totalitaryzmu sowieckiego na każdą dziedzinę życia obywateli. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić okoliczności powstania ZSRR – opisać funkcjonowanie systemu totalitarnego w ZSRR, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stronnictwa walczące z komunistami podczas wojny domowej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać funkcjonowanie komunizmu wojennego w Rosji, – opisać przebieg procesów uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa w ZSRR. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzec wpływ totalitaryzmu na funkcjonowanie społeczeństwa oraz relacje między jego członkami, – ocenić system totalitarny w ZSRR.

<p>23. Odzyskanie niepodległości</p>	<p>Uczeń zna: – 11 XI 1918, 10 II 1919, 20 II 1920, – postać: Ignacego Paderewskiego, – najważniejsze postanowienia Małej konstytucji. Uczeń rozumie: – pojęcia: Sejm Ustawodawczy, Mała konstytucja. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, co się wydarzyło 11 listopada 1918 r.</p>	<p>Uczeń zna: – postać: Jędrzeja Moraczewskiego. Uczeń rozumie: , – zagrożenia wynikające z istnienia rządu Jędrzeja Moraczewskiego. Uczeń potrafi: – opisać okoliczności, w jakich doszło do odrodzenia państwa polskiego,</p>	<p>Uczeń zna: – 6/7 XI 1918, 1919, – postać: Ignacego Daszyńskiego, – ugrupowania rywalizujące o władzę na ziemiach polskich. Uczeń rozumie: – wpływ Józefa Piłsudskiego na uspokojenie sytuacji na ziemiach polskich.</p>	<p>Uczeń rozumie: – wpływ jednostki na losy państwa na przykładzie postaci Józefa Piłsudskiego. Uczeń potrafi: – omówić działalność rządu Jędrzeja Moraczewskiego, – dokonać charakterystyki ustroju państwa polskiego na podstawie Małej konstytucji.</p>	<p>Uczeń potrafi: – omówić sytuację międzynarodową i jej wpływ na wydarzenia na ziemiach polskich jesienią 1918 r., – opisać działalność ugrupowań rywalizujących o władzę na ziemiach polskich.</p>
<p>24. Walka o granice</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1 XI 1918, 26 XII 1918, VI 1919, VIII 1919, VIII 1920, III 1921, V 1921, – postać: Wojciecha Korfanteo, – decyzje paryskiej konferencji pokojowej w sprawie granic Polski, – przyczyny powstań śląskich. Uczeń rozumie: – pojęcia: Orleńta Lwowskie, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, , – czym kierowali się mieszkańcy Śląska, walcząc o przynależność tego obszaru do Polski. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie</p>	<p>Uczeń zna: – główne założenia koncepcji federacyjnej i inkorporacyjnej granic państwa polskiego, – wyniki plebiscytu w sprawie przynależności terytorialnej Śląska. Uczeń rozumie: – pojęcia: wolne miasto, plebiscyt, – przyczyny korzystnego dla Niemców wyniku plebiscytu, – wpływ trzeciego powstania śląskiego na ostateczny kształt granicy polsko-niemieckiej na Śląsku. Uczeń potrafi: – dostrzec tragizm walk prowadzonych o Lwów, – wskazać na mapie obszary Śląska</p>	<p>Uczeń zna: – daty: I 1919, VII 1920, – wyniki plebiscytu na Warmii i Mazurach. Uczeń rozumie: – trudności wynikające z realizacji zasady samostanowienia narodów na obszarze Ukrainy, . Uczeń potrafi: – omówić przyczyny i przebieg powstania wielkopolskiego, – opisać okoliczności, w jakich doszło do utraty przez Polskę Zaolzia.</p>	<p>Uczeń potrafi: – omówić stosunek państw zachodnich do granic polskich, – omówić przebieg powstań śląskich, – wyjaśnić, z czego wynikały negatywne relacje między Polską a Niemcami i Czechosłowacją.</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec konflikt interesów między oczekiwaniami Polaków dotyczącymi granic państwa polskiego a dążeniami narodów sąsiednich.</p>

	decyzje terytorialne konferencji pokojowej w sprawie granic Polski	przyznane Polsce.			
25. Wojna polsko--radziecka	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 13–16 VIII 1920, III 1921, – postanowienia pokoju ryskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą, pokój ryski, – znaczenie Bitwy Warszawskiej dla ocalenia państwowości polskiej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazać na mapie ostateczne granice II Rzeczypospolitej, – wymienić państwa sąsiednie będące wrogami i przyjaciółmi Polski. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: bunt generała Żeligowskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić przebieg i skutki Bitwy Warszawskiej, – wyjaśnić przyczyny buntu gen. Żeligowskiego, – wskazać na mapie teren Wileńszczyzny. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: II 1919, V 1919, V 1920, III 1923, – postacie: Symona Petlury, Lucjana Żeligowskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: Rada Obrony Państwa, apel „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!”. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić przyczyny i okoliczności wybuchu wojny między Polską a Rosją Radziecką, 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – związek między zmianą relacji z Ukrainą a przebiegiem walk między Polakami a Armią Czerwoną, – na czym polegały plany polityczne komunistycznych władz radzieckich. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać przebieg wyprawy kijowskiej, – omówić okoliczności zakończenia wojny polsko-radzieckiej. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jakie czynniki zdecydowały o sukcesie koncepcji inkorporacyjnej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzec zagrożenia dla państwa polskiego powstałe w trakcie formowania się jego granic.
26. Rzeczpospolita Polska	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 17 III 1921, 16 XII 1922, – postacie: Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego, – główne założenia ustrojowe państwa polskiego w myśl konstytucji marcowej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: państwo wielonarodowe, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – datę: 9 XII 1922, – najważniejsze dane statystyczne dotyczące II Rzeczypospolitej, – prawa i wolności obywatelskie zagwarantowane w Konstytucji marcowej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazać mocne i słabe strony ustroju II Rzeczypospolitej w myśl 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: traktat o ochronie mniejszości narodowych. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować strukturę narodowościową i społeczną II Rzeczypospolitej, – opisać okoliczności zamachu na prezydenta II Rzeczypospolitej. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzec różnice gospodarcze, kulturowe i społeczne utrudniające unifikację ziem polskich, – scharakteryzować główne postanowienia Konstytucji marcowej i omówić wprowadzony przez nią ustrój państwa, – opisać okoliczności wyboru pierwszego prezydenta 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzec zagrożenia dla integralności państwa wynikające z wielonarodowości społeczeństwa II Rzeczypospolitej.

	Konstytucja marcowa, republika parlamentarna	postanowień Konstytucji marcowej		Rzeczpospolitej.	
27. Pierwsze lata niepodległej Polski	<p>Uczeń zna: – postać: Władysława Grabskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: Wojsko Polskie, szkoła powszechna.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1918, 1923, – polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: hiperinflacja, reformy Grabskiego, reforma walutowa, złoty polski, Bank Polski, reforma rolna.</p> <p>Uczeń potrafi: – przedstawić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego</p>	<p>Uczeń zna: – strukturę systemu edukacji po reformie Jędrzejewiczowskiej.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: reforma Jędrzejewiczowska, emisja,</p> <p>Uczeń potrafi: – omówić okoliczności utworzenia Wojska Polskiego, – omówić funkcjonowanie systemu edukacji w pierwszych latach istnienia Rzeczpospolitej i po 1932 r.</p>	<p>Uczeń potrafi: – opisać sytuację prawną państwa polskiego w pierwszych latach niepodległości, – przedstawić dokonania komisji zajmującej się ujednoczeniem prawa</p>	<p>Uczeń potrafi: – ocenić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego, – ocenić skutki reform przeprowadzonych przez Władysława Grabskiego</p>
28. Pod rządami sanacji	<p>Uczeń zna: – daty: 12–14 V 1926, 1926–1939, 1935, – postać: Ignacego Mościckiego, – przyczyny niezadowolenia ludności z sytuacji panującej w państwie polskim, – główne założenia ustrojowe Rzeczpospolitej w myśl Konstytucji kwietniowej.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: zamach</p>	<p>Uczeń zna: – postać: Józefa Becka, – obozy polityczne walczące o władzę po śmierci Józefa Piłsudskiego.</p> <p>Uczeń potrafi: – omówić przyczyny, przebieg i skutki zamachu majowego, – wymienić grupy popierające zamach majowy i sprzeciwiające się mu.</p>	<p>Uczeń zna: – postać: Edwarda Rydza-Śmigłego, – okoliczności, które poprzedziły zamach majowy w Polsce.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: nowela sierpniowa, BBWR, proces brzeski, – argumenty, które skłoniły Piłsudskiego do przeprowadzenia zamachu majowego.</p> <p>Uczeń potrafi: – opisać stosunek rządów sanacji do</p>	<p>Uczeń zna: – skutki zamachu majowego</p> <p>Uczeń rozumie: – przyczyny uchwalenia noweli sierpniowej oraz utworzenia BBWR</p> <p>Uczeń potrafi: – scharakteryzować ustrój autorytarny, – opisać rządy sanacji, – opisać sytuację w obozie sanacji po śmierci Józefa Piłsudskiego.</p>	<p>Uczeń potrafi: – ocenić system autorytarny w Polsce, – ocenić postać Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego dokonania.</p>

	majowy, autorytaryzm, sanacja,		opozycji, – opisać ustrój Rzeczypospolitej na podstawie Konstytucji kwietniowej.		
29. Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej	<p>Uczeń zna: – sąsiadów II Rzeczypospolitej, – postanowienia paktu o nieagresji z ZSRR.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: pakt o nieagresji z ZSRR, deklaracja o nieagresji, polityka równowagi.</p> <p>Uczeń potrafi: – wskazać na mapie II Rzeczypospolitą i jej sąsiadów.</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcie: wojna celna, – z czego wynikało niekorzystne położenie geopolityczne państwa polskiego w okresie międzywojennym.</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny celnej z Niemcami,</p>	<p>Uczeń zna: – daty: III 1938, 2 X 1938.</p> <p>Uczeń rozumie: – jaki wpływ na międzynarodową pozycję Polski miały układy w Rapallo i Locarno,</p> <p>Uczeń potrafi: – opisać przebieg i wymienić skutki wojny celnej z Niemcami.</p>	<p>Uczeń potrafi: – omówić stosunki dyplomatyczne Polski z sąsiadami oraz z Francją, – opisać politykę zagraniczną obozu sanacji, – podać przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Niemcy i wyjaśnić ich wpływ na polską politykę.</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec związek między agresywną polityką Hitlera a realizacją celów dyplomacji polskiej, – ocenić politykę prowadzoną przez II RP w 1938 r.</p>
30. Problemy gospodarcze i narodowościowe	<p>Uczeń zna: – postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego, – główne mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczypospolitą oraz ich liczebność.</p> <p>Uczeń rozumie: – pojęcia: magistrała węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP).</p> <p>Uczeń potrafi: – wskazać na mapie Gdynię i położenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.</p>	<p>Uczeń zna: – datę: 1922.</p> <p>Uczeń rozumie: – przyczyny trudności gospodarczych państwa polskiego.</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o budowie portu w Gdyni</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1929–1935, 1936.</p> <p>Uczeń potrafi: – opisać przebieg procesu powstawania miasta i portu, – omówić przebieg i skutki wielkiego kryzysu na ziemiach polskich, – przedstawić działalność mniejszości ukraińskiej i żydowskiej w Polsce.</p>	<p>Uczeń zna: – najważniejsze zakłady zlokalizowane w obrębie Centralnego Okręgu Przemysłowego.</p> <p>Uczeń rozumie: – dlaczego przebieg wielkiego kryzysu był na ziemiach polskich dotkliwszy niż w innych krajach.</p> <p>Uczeń potrafi: – wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę polską miała budowa COP-u.</p>	<p>Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ istnienia portu w Gdyni i magistrały węglowej na sytuację gospodarczą państwa polskiego, – omówić i ocenić politykę narodowościową władz II Rzeczypospolitej z punktu widzenia mniejszości ukraińskiej i żydowskiej.</p>
31. Nauka i kultura II	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:	Uczeń zna:	Uczeń zna:	Uczeń potrafi:

Rzeczpospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec wpływ radia na życie mieszkańców Polski międzywojennej, – przedstawić stosunek mieszkańców II Rzeczpospolitej do sportu. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisać rozwój kina w Polsce w okresie międzywojennym. 	<ul style="list-style-type: none"> – postacie: Józefa Kostrzewskiego, Eugeniusza Romera, Uczeń rozumie: <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: szkoła lwowsko--warszawska. Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić dokonania wybitnych polskich naukowców. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawiciele polskiej literatury, sztuki, polskich aktorów i sportowców okresu międzywojennego. Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> – omówić dokonania polskich twórców sztuki okresu międzywojennego, – omówić dokonania polskich sportowców w okresie międzywojennym. 	<ul style="list-style-type: none"> – omówić osiągnięcia polskiej literatury okresu międzywojennego
32. Japońska ekspansja	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: okres Meiji. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazać na mapie terytoria opanowane przez Japonię i od niej uzależnione. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – cel polityki zagranicznej Japonii na przełomie XIX i XX w. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazać korzyści odniesione przez Japonię w wyniku wojen, w których uczestniczyło to państwo, 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty , 1932, 1933, 1937. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: izolacja, samuraj, militarizm, – związek między zawarciem traktatów nierównoprawnych a początkiem reform w Japonii. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omówić reformy przeprowadzone przez władze Japonii w okresie Meiji, – omówić politykę zagraniczną Japonii na przełomie XIX i XX w 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postać: Czang Kaj-szeka. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: Republika Chińska, Mandżukuo, masakra nankińska. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omówić japońską agresję w Chinach w latach 30. XX w. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenić politykę Japonii prowadzoną w latach 30 XX w.
33. Włochy i Hiszpania	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1922, 1936–1939, – postacie: Benito Mussoliniego, generała Francisca Franco. <p>Uczeń rozumie:</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyczyny sukcesu Mussoliniego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, z czego wynikało poparcie dla faszystwu we Włoszech 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 1935–1936, 1937, – grupy wchodzące w skład zwalczających się obozów w czasie wojny domowej w 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakończenie wojny domowej w Hiszpanii jako wstępu do II wojny światowej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazać cele udziału w hiszpańskiej wojnie domowej wojsk Trzeciej Rzeszy i faszystowskich Włoch oraz cele udziału ZSRR,

	<p>– pojęcia: faszyzm, marsz na Rzym, <i>duce</i>, ustrój totalitarny (totalitaryzm), wojna domowa, – zagrożenia, jakie niósł ze sobą faszyzm.</p>		<p>Hiszpanii. Uczeń rozumie: – pojęcie: konkordat. Uczeń potrafi: – omówić sytuację panującą we Włoszech po I wojnie światowej, – przedstawić okoliczności przejęcia władzy we Włoszech przez faszystów, – omówić przyczyny wybuchu, przebieg i skutki wojny domowej w Hiszpanii, – przedstawić okoliczności wybuchu wojny w Hiszpanii.</p>	<p>funkcjonowanie systemu totalitarnego na przykładzie Włoch, – omówić przebieg wojny włosko-etiopskiej, – opisać reakcję Europy na politykę zagraniczną Włoch</p>	<p>– opisać reakcję demokracji europejskich na wojnę domową w Hiszpanii.</p>
34. Marsz ku wojnie	<p>Uczeń zna: – daty: 1935–1939, III 1938, IX 1938, 23 VIII 1939, 25 VIII 1939, – postaci: Mołotowa, Ribbentrop, – żądania Hitlera wobec Polski, – postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow. Uczeń rozumie: – pojęcia: <i>Anschluss</i>, pakt Ribbentrop–Mołotow. Uczeń potrafi: – przedstawić cele polityki Hitlera, – wskazać na mapie terytoria opanowane przez Trzecią Rzeszę.</p>	<p>Uczeń rozumie: – przyczyny prowadzenia przez państwa zachodnie polityki ustępstw. Uczeń potrafi: – przedstawić reakcję państw zachodnich na agresję Hitlera wobec Czechosłowacji.</p>	<p>Uczeń zna: – daty: 1935, 1936, X 1938, III 1939, – postać: Neville'a Chamberlaina. Uczeń rozumie: – pojęcia: remilitaryzacja Nadrenii, oś Berlin–Rzym—Tokio. Uczeń potrafi: – przedstawić „dyktatu” wersalskiego, okoliczności, w jakich doszło do <i>Anschlussu</i> Austrii, – omówić okoliczności rozpadu Czechosłowacji</p>	<p>Uczeń rozumie: – pojęcia: pakt antykominternowski, związek między podpisaniem paktu o nieagresji między Trzecią Rzeszą i ZSRR a wybuchem II wojny światowej. Uczeń potrafi: – wyjaśnić okoliczności konfliktu między Trzecią Rzeszą a Czechosłowacją o okręg sudecki, – omówić relacje między Polską a Niemcami w pierwszych miesiącach 1934 r.</p>	<p>Uczeń potrafi: – ocenić stanowisko rządu polskiego wobec żądań Hitlera.</p>

